

București,
09.06.2020

Apel pentru salvarea patrimoniului construit din România

În contextul recente demolări a imobilului din str. Frédéric Joliot-Curie 22, Zona construită protejată nr. 45 Cotroceni — ultima dintr-un șir de zeci care s-au petrecut în perioada post-dictatură în capitala unei țări europene —, noi, semnatarii acestei scrisori*, considerăm imperios necesară racordarea legislației, a procedurilor de avizare, autorizare și control la bunele practici europene pentru conservarea, restaurarea și punerea în valoare a mărturiilor identității culturale naționale.

Situația actuală a patrimoniului construit în România necesită reglementare fermă, rapidă din partea Ministerului Culturii, autoritatea publică centrală responsabilă de elaborarea și aplicarea strategiei și politicilor în domeniul culturii.

Patrimoniul construit este o resursă neregenerabilă. Credem cu tărie că situația sa este gravă și că se îndreaptă accelerat spre distrugere.

Zonele construite protejate sunt atacate constant prin demolarea sau mutilarea unor clădiri valoroase, precum și prin construcții noi, străine caracterului locului.

Lista Monumentelor Istorice nu este nici până astăzi completă. Clasările inițiate de organizații profesionale și de ONG-uri sunt blocate de o metodologie greoaie, gândită parcă pentru a fi imposibil de aplicat, precum și de aparatul administrativ. Multe clădiri neclasate sunt astfel iremediabil pierdute.

Cadrul legislativ de protecție a patrimoniului este încă neadaptat la practica europeană, permițând, fără riscul unei sancțiuni, derapaje în procedurile de avizare și intervenții de natură să distrugă moștenirea culturală locală și contribuția națională la patrimoniul european.

Prin urmare, am transmis domnului Bogdan GHEORGHIU, Ministrul Culturii, pe care îl apreciem pentru toate eforturile pe care le face pentru integrarea României în lumea valorilor europene, o Scrisoare deschisă, prin care solicităm un cadru legislativ adecvat pentru a încuraja buna întreținere și conservarea / restaurarea monumentelor și clădirilor valoroase din zonele construite protejate, un statut juridic clar, cu reală protecție pentru clădirile din ansamblurile urbane clasate monument istoric și din zonele protejate, actualizarea listei arborilor monument într-un document public cu valoare juridică și legislație specifică, clasarea peisajelor culturale, retragerea dreptului de specialist/expert al celor dovediți că deturneză sensul studiilor istorice.

De asemenea, solicităm susținerea unor parteneriate active cu organizațiile profesionale O.A.R., U.A.R., R.U.R., ICOMOS România, cu O.N.G.-urile care apără patrimoniul, și nu în ultimul rând, cu mediul academic din toată țara, și promovarea ghidurilor de intervenție în zone de patrimoniu create prin proiectele culturale finanțate de Ordinul Arhitecților din România și de Uniunea

Arhitecților din România.

Nu în ultimul rând, pledăm pentru transparență și solicităm ca toate studiile istorice, avizele și autorizațiile privind intervențiile pe monumente istorice și în zone construite protejate să aibă caracter public și să fie accesibile oricui într-o arhivă digitală a Ministerului Culturii. Pledăm, totodată, și pentru caracterul public al solicitărilor de desființare a unor imobile, cât și al avizelor emise de Direcțiile pentru cultură județene sau de Ministerul Culturii.

Este inadmisibil ca intervenții agresive sau solicitări de desființare a unor clădiri valoroase din zone protejate, care au fost respinse de Comisiile zonale ale monumentelor istorice și de Direcțiile județene pentru cultură, să fie în final avizate favorabil de Comisia Națională a Monumentelor Istorice și de Ministerul Culturii. Este semnul unei nepermise relativizări a criteriilor și normelor de protecție patrimonială, ca și al lipsei de colaborare a administrației centrale cu cea locală.

Din punctul nostru de vedere, informarea publică adecvată, prin mijloace locale de expunere și pe paginile de internet, ca procedură prealabilă a avizării intervențiilor asupra monumentelor, zonelor lor de protecție și zonelor construite protejate este obligatorie. Pentru oricare din aceste intervenții, proiectul trebuie să rămână în dezbateră publică cel puțin 30 zile, iar observațiile formulate să fie luate în considerare și analizate de comisiile de specialitate. Este o practică curentă în toate țările europene.

Păstrarea și valorizarea patrimoniului reprezintă o „investiție pe termen lung” care – așa cum a demonstrat-o experiența internațională – participă în mare măsură la dezvoltarea unei țări.

**Această scrisoare a fost semnată de 170 de personalități, instituții și organizații. Vă invităm să ne fiți alături și să semnați [Petiția pentru salvarea patrimoniului](#).*

Șerban Sturdza

Președinte Fundația Pro Patrimoniul România